Akran Zorbal???na U?rayan Kurbana Kar?? Empati Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akran Zorbal???na U?rayan Kurbana Kar?? Empati Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16684

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Akran Zorbal???na U?rayan Kurbana Kar?? Empati Ölçe?i, ö?rencilerin akran zorbal???na maruz kalan ma?durlara yönelik gösterdikleri empati düzeylerini ölçmek amac?yla Türk kültürüne uyarlanm?? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, yedi maddeden ve iki alt boyuttan olu?maktad?r. Bu uyarlama çal??mas?, Nalbant, Babao?lan ve Çelik (2018) taraf?ndan yap?lm?? olup, ölçe?in yap?sal geçerli?i Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile, güvenirli?i ise Cronbach Alpha iç tutarl?l?k katsay?s? ile test edilmi?tir. Çal??ma sonuçlar?, ölçe?in Türk kültürü ba?lam?nda güvenilir ve geçerli bir ölçüm arac? oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Akran Zorbal???, **Empati**, Ma?duriyet, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Aygül Nalbant, Emine Babao?lan, Ercan Çelik.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin akran zorbal???na u?rayan bir kurbana kar?? geli?tirdikleri duygusal tepkileri ve yard?m etme e?ilimlerini, yani empati düzeylerini sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Orijinal ölçe?in Türk kültürüne uyarlanmas?yla, yerel ara?t?rmac?lara okul ve gençlik ortamlar?nda zorbal?k kar??t? tutumlar? ve prososyal davran??lar? inceleme imkan? sunulmu?tur. Bu araç, zorbal?kla mücadele ve önleme programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede önemli bir rol oynamaktad?r.

Yap?

Ölçek, sosyal psikoloji ve geli?im psikolojisi alanlar?nda merkezi bir rol oynayan empati yap?s?n? ölçmektedir. Özellikle, bu yap?, akran zorbal??? ba?lam?nda, kurban?n ya?ad??? duygusal durumu anlama (bili?sel empati) ve buna uygun duygusal tepki verme (duygusal empati/?efkat) e?ilimlerini içerir. Uyarlama çal??mas? sonucunda elde edilen yedi maddelik yap?, iki farkl? alt boyutta de?erlendirilmektedir, bu da empatinin farkl? bile?enlerini ay?rt etme yetene?ini göstermektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonras?nda Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA, yedi maddelik, iki alt boyutlu modelin Türk

ARABPSYCHOLOGY.COM

kültürüne uyumunu incelemi?tir. Elde edilen uyum indeksleri, modelin kabul edilebilir düzeyde iyi bir uyuma sahip oldu?unu aç?kça ortaya koymu?tur:

GFI (Goodness of Fit Index) de?eri **.99** olarak bulunmu?tur.
AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index) de?eri **.98** olarak hesaplanm??t?r.
CFI (Comparative Fit Index) indeksi **.99** de?erini alm??t?r.
NFI (Normed Fit Index) indeksi **.99** olarak saptanm??t?r.
NNFI (Non-Normed Fit Index) de?eri ise **.98** olarak belirlenmi?tir.

Gözlenen tüm uyum de?erleri, kabul edilebilir s?n?r olan .90'dan büyük oldu?undan, yedi maddelik iki boyutlu modelin güçlü bir yap?sal geçerli?e sahip oldu?u sonucuna var?lm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k yöntemi olan Cronbach Alpha Katsay?s? kullan?larak hesaplanm??t?r. Yap?lan analiz sonucunda ölçe?in genel Cronbach Alpha iç tutarl?l?k katsay?s? de?eri **.88** olarak tespit edilmi?tir. Bu de?er, psikometrik ölçüm araçlar? için yüksek ve kabul edilebilir s?n?rlar içinde olup, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen empati yap?s?n? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile belirlenmi? ve yedi maddelik, iki faktörlü bir yap? ortaya ç?km??t?r. Bu yap?n?n Türk örnekleminde do?rulanmas? amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekle?tirilmi?tir. DFA sonuçlar?, modelin teorik yap?s?yla uyumlu oldu?unu ve faktör yüklerinin yeterli düzeyde oldu?unu kan?tlam??t?r. Elde edilen yüksek uyum indeksleri (GFI, CFI vb.) bu iki boyutlu yap?n?n kabul edilebilir oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ö?renciler (Students)

Age Group: Uyarlama çal??mas?nda detayl? ya? aral??? belirtilmemi?tir, ancak genel olarak okul ça?? ö?rencilerine yöneliktir.

Population Details: Türk kültüründeki ö?renciler üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas?

ARABPSYCHOLOGY.COM

yap?lm??t?r.

Test Methodology: Ölçek, **s?f?r (hiçbir zaman)** ile **dört (her zaman)** aras?nda de?i?en 5'li Likert tipi bir derecelendirme kullanmaktad?r. Ölçe?in toplam madde say?s? 7'dir.

Anahtar Kelimeler

Akran Zorbal???, Empati Ölçe?i, DFA, Güvenilirlik Katsay?s?, Psikometri, Türkiye Uyarlamas?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: aygul.nalbant@bozok.edu.tr

Correspondence Address: Aygül Nalbant (Sorumlu Yazar).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçeye uyarlanma çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için izinler ve güncel ücret bilgileri hakk?nda bilgi almak amac?yla sorumlu yazar Aygül Nalbant ile do?rudan ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: akran-zorbaligina-ugrayan-kurbana-karsi-empati-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Nalbant, A., Babao?lan, E., ve Çelik, E. (2018). Akran Zorbal???na U?rayan Kurbana Kar?? Empati Ölçe?inin Türk kültürüne uyarlanmas?. *Mersin Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi. 14*(2), 840-851.

Akran Zorbal???na U?rayan Kurbana Kar?? Empati Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Toplam madde say?s? 7 'dir.

Zorbal??a u?rayan bir ö?renci üzüldü?ünde ben de üzülürüm.
Zorbal??a u?rayan bir ö?renci üzüldü?ünde onu rahatlatmak isterim.
Zorbal??a u?rayan bir ö?renci a?lamaya ba?lad???nda ben de kendimi kötü hissederim.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bir ö?renci zorbal??a u?rad???nda onun ad?na öfkelenmeye ba?lar?m.

Not: Ölçe?in tamam? için orijinal yay?n kayna??na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM